

СХОД — БЭЙЭНИ САЛАЙЫНЫҢ ФОРМАТА

руоһу сход чилиэннэрэ бэлэмнээн киллэрэллэр. Ити мунууахтар икки ардыларыгар актив сүбэлэһинилэрин тэрийэбит.

Ыйытымы: 2000 с. ханнык болпуростар сходка көрүлүнүлэр?

Эппиэт: Тохсунньу ыйга икки болпуросту көрүлүбүтэ. Бастакытынан, нэһилиэк историктаах суруйуу туһунан. Мунууаха хайдах суруйарга кэпсэтиһи, комиссия чилиэннэрин анааһын буолбута. Билигин үлэ ытыллар. Иккинчиси, нэһилиэккэ бэрээдэк болпуростун дүүүлүһүн ытыллыбыта. Бэрээдэк комиссиятын сааһаттан талан, ханнык үлэни ытыахтааһар ыйы-кэрдийи оноһуллубута.

Эппиэт: Сход чилиэннэрэ олорор сирдэринэн (окуруктарынан) выборщиктар ахсаанарын учуоттаан уонна тэрилтэлэргэн талылыбытара. Активныгар мин-сход председатели, нэһилиэк баһылыга Г.Г.Лебедев, оскуола директоры Э.Е.Егоров, бэрээдэк комиссиятын председатели С.М.Слепцов, Улуус Мунууаһын депутаты Н.Я.Местников, окуруктартан М.Н.Ефремов, Е.И.Иванова бааллар. Ревизионнай комиссия Г.Г.Винокуров, К.К.Павлуцкий, В.П.Попов үлэһинилэр.

Ыйытымы: Үлэ тэрээһинэ кайдабыт?

Эппиэт: Сход кварталга эйирдэ уопсай мунууаһы ыттар. Итиннэ нэһилиэк кэс-киллээх былааннарын, тирээн турар (актуальнай) болпуростарын дүүүлүлэһэбит. Болпу-

быһаарылар ылымлыбытара.

Этинньи ыйга нэһилиэннэ табыарынай кредитинэн туһанытын туһунан, дороубуйа харымтабылын туруга, бэрээдэк болпуросту көрүлүбүтэ.

Ыйытымы: Сход мунууахтарыгар ылымлар быһаарылар хайдах контуруолланалларый?

Эппиэт: Быһаарылар туолууларыгар эппиэттээх суруллар. Толорооччунан, үксүгэр, тэрилтэлэр салайааччылары, олохтоох дьаһалта буолаллар. Быһаарылар барылары туолан иһэллэр диэбэппин эрэри, үксэ толорулаллар.

Ыйытымы: Олохтоох дьаһалтаны кытары хайдах сыһыаннаһан үлэһинитий?

Эппиэт: Сход дьаһалта үлэтигэр тирэх буолар дин саныбын. Мунууаха болпуростары баһылыктыын сүбэлэһэн, бэлэмнээн баран киллэрэбит. Уопсай сыал-сорук, биллэн турар, нэһилиэкпит дьонно-сэргэтэ олоһо тупсарыгар, бөһүөлэппит кизгэйэригэр туһайылар. Дьаһалта ыттар үлэтин сход чилиэннэрин нөҕүө окуруктарынан нэһилиэннэбитигэр тиздэбэбит, атын өттүнэн нэһилиэннэ ээр этиллэрэ кинилэр нөҕүө дьаһалтабы кэлэр.

Ыйытымы: Бастыҥ үлэлээх сход чилиэннэрэ кимнээхтэрий? Сход инникитин хайдах үлэһин сөбүй?

Эппиэт: Бастыҥнарын В.П.Попов, Г.Г.Винокуров, Д.Г.Жиркова, А.Г.Слепцова, Е.П.Васильева буолаллар. Кинилэр сход мунууаһын көтүлүлүтэр-тэрийсэллэр, бэйэлэрин санааларын мэлдьи этэллэр, быһаарылар туолууларыгар бөһүө күүс буолаллар. Сход бэйэни салайыны форматын быһытынан сөптөөх, салгыи үлэһинигэр эбии сана сокуоннар наадалар.

А.СЛЕПЦОВ.

Хаартыскаа: Н.Н.Иванов.

УЛУУС ОСКУОЛАЛАРЫН СААХЫМАККА КҮРЭХТЭНИИЛЭРЭ

Саахымат оёо аймаһы күөскэ тардар буолла. Ол курдук, азыах сыл анараа өттүгэр 5 - 6 эрэ оскуола күрэхтэһиэх кыттыны ыла-ра. Оттон быйыл 12-тин тахса оскуолаттан сүүһүнэн оёо мустан Хатылыга саахымат фестивалыгар күргүөмнээхтик кыттынылар.Күрэхтэһии икки күн устата олус тыһааһынаахтык барда.

Күрэхтэһэчилэр улахан, орто уонна кыра бөлөхтөргө хайдан оонньоотулар.

Улахан группа бастаах дуоскада I миестэн Хатылы VIII кылааһын үөрэнээччитэ Рудик Григорьев, иккис дуоскада I миестэн эмиз Хатылы VIII кылааһын туйгун үөрэнээ-

читэ Ганя Догдонов ылылар. Ганя республика быйылгы күрэхтэһиитигэр III миестэлээх. Үлүс дуоскада I миестэн Чакыр орто оскуолатын VIII кылааһын үөрэнээччитэ Туйаара Никонова ыла. Орто бөлөххө бастаах дуоскада Төлөйтөн сүлдьар V кылаас үөрэнээччитэ Павел Абрамов бастаата, иккис дуоскада Болтоно орто оскуолатын VI кылааһын үөрэнээччитэ Вася Иванов кыайыны ситистэ. Үлүс дуоскада эмиз Болтоно оскуолатын III кылааһын үөрэнээччитэ Лена Слепцова ыла. Кыра бөлөххө бастаах дуоскада Коля Ефремов (Хатылы, III кыл.), Дина Григорьев (Одзулуун, II кыл.), Денис Давы-

дов(Чакыр, III кыл.) миестэлэстилэр. Иккис дуоскада Болтоно орто оскуолатын III кылааһын үөрэнээччитэ Дина Седалищева, үлүс дуоскада Одзулуун оскуолатын III кылааһын үөрэнээччитэ Надя Макарова бастаах миестэлэри ылылар.

Уопсай түмүккэ 14 очкону ылан Хатылы орто оскуолатын хамаандата холкутук I миестэни ыла (тренер Г.Н.Аммосов), 24 очколаах Болтоно орто оскуолтын хамаандата II-с, эмиз 24 очколаах Чакыр оболорун хамаандата III миестэ табыстылар.

Ген СОЛОВЬЕВА,
Хатылы орто
оскуолатын IX кыл.
үөрэнээччитэ.

ОССО ҮТҮӨ СИТИҢИИЛЭНИИ!

Үйбэ чугаһыыр кэм устата Бахсы оскуолата үгүс ыччаты үөрэтэн, сырдыкка уһуйан олох киз аартыгар үктэннэрдээ. Кинилэр саха театральнай искусствотун төрүттэспиттэрэ, республика, РСФСР народнай артистарыгар тийэс үүмүттэрэ, норуот хаһаайыстыбатын бары салааларыгар ситиһилээхтик үлэ-лээбиттэрэ, наука үрдүк чыпчаалын дабайыттар. Биллэн турар, бу түбэспичэ буолбатах — оскуолага үлэлээбит үгүс көлүөнэ учууталлар эдэр ыччаты итингэ хайдах курдук кыһаллан, дууһаларын ууран үлэлээбиттэрин туоһута. Элбэхтэн биһир холобур. 1950-нүс сылларга манна аатырбыт артиллерист, Советскай Союз Геройа Г.Д. Прогодьяконов уонна фронтовик, элбэх бойобуой наһараадалар кавалердара И.А.Петров үлэлээбиттэрэ. Ааспыт көлүөнэ учууталлар олохтообут үтүө үгэстэрин, билигин көлүөнэ учууталлар чистээхтик салгыыллар. Оскуола 90 сыллаах үбүлүөһүнэн кинилэргэ элбэх дьоһунаах ааттар иһэрилиһилэр, наһараадалар туттарылынылар.

Оскуолага отуттан тахса сыл айымньылаахтык үлэлээбит, билигин да хаануруу коллективин кытары сибээһин быспакка эдэр учууталларга наставниктыы сылдьар Марина Иннокентьевна Барашковага СР Үөрэх министригэ "Учууталлар учууталлара" үрдүк ааты иһэрдэ. Математика учуутала Иван Федотович Винокуров итиннэ педагог-библиотекарь, кыраайы үөрэтэр музейы тэрийбит Лариса Игнатьевна Семенова "Саха Республикатын үөрэҕиритин туйгуна" аатынан бэлэстэннилэр. Үлэ уругун учуутала Егор Касьянович Федосеев, саха тылын учуутала Прасковья Егоровна Сокольниковна, алын кылаастар учууталлара Наталья Федоровна Егорова Үөрэх министирствотун Бочуотунай грамоталарынан наһараадаланылар.

Обону үөрэтингэ-интигэ ситиһилэрин иһин оскуола директора Александра Константиновна Барашкова уонна зауч Евдокия Николаевна Винокурова улуус дьаһалтатын Бочуотунай грамоталарын туттулар.

Д.Г.Барашкова аатынан Бахсы орто оскуолатын инники үлэтигэр өссө үтүө ситиһилэри баһарабыт!

Гаврил ЕГОРОВ, хаһыат общ. корр.

• Бу күнүргэ — иибэлииттэр декадалара

Мин дьыбэ үөрэтэр кини үлүс кылааһыгар үөрэнэбин. Илэн кэмиз орно-маны оноробун сөбүлүүбүн. Ийм үлэ уругар туһанылар кинигэни ажалыта, онтон көрөн үтүктэбин. Балык унуобунан сибэккилэри, лыахтары, сэргээ баайылан турар аттары, оттон пластилинын үс дьүөгэли кыргыттары онорбутум.

Оболор балык унуобунан оноһуктары ордук сэргээн көрөөччүлэр уонна хайдах оноһууларын ыйытааччылар.

МИН ДЬАРЫГЫМ

чылар. Бастаан собо унуобун ылан иккитэ орутабын, иһин кинистэн сэрэнэн ыраастыбын. Оттон затман кумааһыга килиэһинэн кээмэйинэн талан улаханнарыттан лыахтары, сибэккилэри, кыраларыттан сэбирдэхтэри онорон сыһаарабын. Аты онорорбор идэһэ тыһаас үрүн тириитин туттубутум,

саһыл тирииттэн кырылан кутурук, сизл сыһыарбытым, овуруокан харабын тикпитим. Бу оноһуктарбын атын оболор көрөн үтүктүөхтэрин баһарабын, ол иһин оноробун. Бу күнүргэ иибэлииттэргэ аһамыт декада ытылла турар, онно араас дьаһаллар буолаллар. Ол иһигэр уус-уран оноһуктар быһапкала-ра тэриллибитэ, онно мин бу үлэлэрбинэн кыттыбытым.

Надя МАКАРОВА.

ЭЛЕКТРОЭНЕРГИЯ — БУ ТАБААР, ТӨЛӨБҮР БААР БУОЛУОХТААХ. БУОЛАН БАРАН БИРИЭМЭТИГЭР

Туттуллубут электроэнергия иһин төлөспөт буолуу билигин да бар, ол үгэскэ кубулуйуута тахсаары гынна. Энергосбыт ону куруутун өйдөтө сатыыр, туттуллубут энергия иһин бириэмэтигэр төлөбүр оноһулуохтаабын туһунан улахан иэстээхтэри ааттаталаан турар. Ол эрэри бэйэлэрин буурьдарынан сөрөхтор "энергетическэй блокада" олоролор.

Бүгүн уоттара араасан турар эбэтэр сорох объектары арахсыбыт тэрилтэлэри ааттыбыт: Дьы-уот, коммуналь-

ная хаһаайыстыба управления (Новгородов В.И., иһэ 833953-85 солк.), "Оптовик" ХЭО (Макаров С.П., 17393-28 солк.), "Олук" ХЭО (Осипов Н.Н., 865-52 солк.)

Сотору кэмизин ман-нык тэрилтэлэргэ эмиз кытаанах мээрэни ыларга күһэллэхпит: ЧФКСИ (Гуляев М.Д., иһэ 28762-98 солк.), "Аартык" ХЭО (Наумов П.М., 16655-20 солк.).

Тэрилтэлэр эрэ буолбакка, чааһынай ыаллар эмиз харанага харбыалаарга күһэллэхтэрэ. Чурапчы салианньытигэр

манньк биһирдизэн дьон 3 ыйтан ордук кэмиз төлөбөккө олороллор: Иванов В.Е. (323-00 солк.), Готовцева М.Н. (2496-96 солк.), Океева С.Е. (1030-88 солк.), Местникова Л.М. (310-76 солк.), Батурина П.Н. (391-34 солк.), Макаров В.Е. (406-98 солк.) Новгородов И.И. (288-24 солк.), Захарова Т.Д. (279-14 солк.).

Электроэнергия иһин төлөбүрү кэмизтэр онорон иһэргэ кыһаныт!

Чурапчытаабы
Энергосбыт.

БҮГҮН — ЭНЕРГЕТИК КҮНЭ

Мин 1965 сыллаахтан Одьулууннаабы электростанцияга үс сүл устата начальнигынан уонна механиканын үлэлээн баран, оройуоннаабы электростанцияга линейнай мастарынан ананан киирбитим. Ол кэмгэ электростанция "Сельхозтехника" холбоһугуттан арахсан тулунан эрилтэ буолан олороро, начальнигынан Никита Афанасьевич Попов үлэлиирэ, Тусла тэрилтэ буолан, сана дьик туттубулут. Чурапчы салиэнньэтин иһинээби бары тэрилтэлэри хааччыйарбыт. Үлэниг ахсаана элбээн, сана специалистар кэлитэлээбиттэрэ. Ол иһингэ Челябинскийдаабы тыа хаһаайыстыбатын институтун бүтэрбит үрдүк үөрэхтээх инженер уопаттар Е.С.Макаров, Н.С.Драгунов бааллара.

Егор Семенович Макаров бу кэмтэн алатат төрөөбүт дойдугутар энергетика сайдытыгар үлэлээн кэллэ. Бастаан ДЭС-кэ оборудование мастарынан, онтон кэлин линия мастарынан сылдыбыта. Кини салаататынан бэйэбит остоолбо маһын кэрдэн хуораттан "Якутскэнерготан" лесовоз таһааран туруоран, монтажтаан, линия тэрдэн трансформаторнай туунары тутан барбылпыт. Оччолорго туруоруллубут сорох ВЛ-10 кв. остоолболоро, линия билигин да туһалыы тураллар. Ити кэпсээтэххэ дөбөнүн минигэр үгүс сыраны, саталлаах тэрээни эрийэрэ, аналлаах техника суох буолан, барыта илии күүһүнэн оһоһуллара. Дэлэбэ этиллэ дуо "остоолбо үүтүн хаһартан куттаимат, чабыбат электромонтер — ол дьинээх электромонтер буолар" дии. Оннук үлэлэригэр бэринилээх монтердар бэрэстэбииттэлэрэ П.С.Ноев, П.Г.Попов билигин даҕаны ДЭС-кэ үлэли сылдыаллар. Егор Семенович соботох мастар буолан, монтердарын катары тэбис-тэнгэ сылдыара. Тэрилтэбэ техника суох буолан, үксүн колхоз ууһагар массыналаргаар олорсон кытыы учаастактары кэрийэн электрелиннэни аналлара. Аны "котельнай тоноору гына" диян төһөлөөхтө күкүстэри-түүнэри ыжыралларын ааһан сиппэкини. Оччолорго билигин курдук оттул, ко-

Улууска энергетика сайдыыта Егор Семенович МАКАРОВЫ кытары ыкса сибээстээх дии санаан итиннэ 60 сааһынан кини уонна Энергетиктар профессиональной бырааһынныктарынан ааспыт кэмнэрдээби үлэбит тустарынан кылгастык суруйарга холонобун.

ИЛИТИН АРААРБАККА ҮЛЭЛЭЭТЭ

мандировочнай дизн суоба. Аны санаатакха, үлэлээбит да эбиһит!

Оччоттон-баччаа дизри ытыллыахтаах үлэ былаанын, оһоһуллубут үлэ отчуотун Егор Семенович быһыарыт булан оһорбута, кэмгэр бизрбитэ эрэ баар буолара. Сорох отчуоттар билингиттээбэр кытаанах ирдэбиллээх этилэр. Холобур, сайын капиталнай ерөмүөһкэ оһоһуллубут үлэни Дьоккуускайтан "Северные электросети" тэрилтэтин специалистар тахсан хас биридин остоолботугар тинийэ ааһан туталлара. 1971 сыллаахтан 35 квт. кыамаалаах линия, 1986 сыллаахтан аны куорат уота — 110 квт. кыамаалаах кэлбиттэрэ, урукку 10 кв.-лаах линия көрүүттэн быдан уустук, элбэх оборудованиелаах линия үлэбэ киллэриллибитэ. Манна барытыгар соботох мастар Е.С.Макаров көрүүтүнэн-истиитинэн линиялар энкилэ суох үлэлииллэрэ хааччыйыллыбыта.

1982 с. ССПК райкомун бюротун уурааһынан "Сельхозэнергоны" тэрийингэ ылсан, промфинпланы бэйэ, этэ онорон, тэрилтэ сыллаабы үлэтин торумун, үлэһиттэрин ахсаанын таһааран үлэни саралаабыта. Урукку тутуу учаастагы эргэ хонтуоратыттан хос ылан, эргэ гараһы, ысхылааты ерөмүөннэтэн, үлэһиттэрин булан, кэнники сылларга илин энэр улуустар күрэхтэһиилэригэр наар инники күөһүгэ сылдыар тэрилтэни сүһүбүр туруорбута. Хаһаайыстыбаннай үлэни чахчы да кыйа-хото тутара оһо көстүбүтэ.

Кадрдары кытары үлэбэ

улахан болбонтону ууран, бэйэтэ программа онорон, техническэй үөрэхтэһини ытан, электромонтердар профессиональной таһымнарын үрдэтигэ олук уурбута. Билингиттэн, лекция ааһар дьонтон, эмиз үрдүк таһымы ирдиирэ. Дээ, ол иһин техникескэй үөрэх иннинэ улаханник бэлэмнээр этибит уонна көмөлтө матырыйаал, макет онорон туруорарбыт. Үлэ былаанын таһынан оһоһуллубут үлэбэ техникескэй документация хайаан да ирдэнэрэ. Ол иһин ый ортогугар барылааһыны, оттон ый түмүгэр оһоһуллубут үлэни уонна онно ирдэнэр документацияны начальниктыгар бэйэтигэр туттарарбыт. Кулаабы үлэтигэр соһо умнаамаах дьонго ол бастаан ыарахан соһус этэ, кэлин үөрэнэн отчуоплутун сим кэмгэр онорор буолбупут. Билигин РЭС салаалата бүтүүнэ Егор Семенович ирдэбиллээх, үрдүк таһынаах оһоһулатын ааспыттара. Ол курдук, И.И. Баин Өлүөхүмүэ электротехникуга үөрэнэ сылдьан практиканы биһиэхэ барбыта, бүтэрэн кэлбитин кэннэ Егор Семенович оройуон салаататыгар махтиэлээн Энергондээр инспекторынан аналлыта.

Аны бэрээдэги кэлэр "ыарахан", иһэр-аһыыр ыччат дьону кытары биридиннээн үлэни ыктан, иһтэн, тэрилтэ төһүү үлэһиттэрэ онортообута.

Бытыллар үлэбэ үгүс сананы киллэрини баара. Ону барытын Егор Семенович бэйэтэ тобулара, ыйан-кэрдэн онортороро. Быстахтык ыллааха, обмоточ-

най сыах аһыллан, биер сүл иһигэр сүүстэн тахса электродвигатели перемоткалаан, чөлүгэр түһэрэн төһөлөөх үлэ кэмчилэммитин билигин санаан сөбөөбүн. Эбэтэр кураан содулугар ыарахан кыстыктар буолбуттарыгар соххоттар отделеһиллэригар 19 көмөцехтары үлэбэ киллэрибитин түмүгэр, эби аһылык оһоһуллан төһөлөөх сүһү өлүүттэн өрүһүллүбүтэ буолуой? Кыстык хотоннор тамбурдарыгар сылытар улахан кыамаалаах плиталар хас да көрүгүнэрин онорторбута элбэхтик туһалаабыта. Манник холобуру үгүһү адылааха сол. Билигин улууска олус туһалаах резервнэй ДЭС баар, оччолорго отут дизельнэй электростанциялары моой-арбас ылынан көрөнистэн үлэлэтэн элбэхтэ бөһүөлэктэри тогууттан быһаалабыт буолуохтаахпыт. Аны соххоттар улахан объектарыгар баар котельнайдары бэйэ күүһүнэн ерөмүөннэтэн баран, сыйа бэйэ керүүтүгэр ылары туруорса сылдыбыта, онно бэлэмнэнэн элбэх ыччаты анал үөрэхтэргэ үөрэттэрибитэ. Ону оройуон оччотообу салаалтата өйөөбөтөбө. Кэлин санаан көрдөххө, Егор Семенович өссө 1988—1989 сс. толкуйдаабыт ыратын билигин ЖКХ олоххо киллэрдэ.

Ити курдук бэрт да лааһынаахтык үлэлини сырыттаһыллына оройуон салаалтата тыа хаһаайыстыбатын структуратын уларытабыт дизн, тэрилтэбитин ыһан, "Сельхозтехникада" салаа быһытынан холбообута. Егор Семенович РЭС-кэ үлэли барбыта.

Энергетик бу үлэлээбит сылларын билигин олус күндүтүк саныыр итиннэ бастаан үлэбэ уһуйбут, биергэ үлэлээбит дьоннорун А.А.Полятинскаяны, Д.Д.Сорокумовы, Я.Д.Алексеевы, Д.Ф.Фомины, П.Г.Поповы, А.В.Гоголевы уо.д. а. истигиник, дирик ытыктабылынан ахтар. Төһө да 60 сааһыгар үктэнэр, Егор Семенович тэрилтэтигэн арахсыбат. Кинини солбуйар эдэр, дууһатынан уот сайдытыгар ылдыар, үрдүк техникескэй үөрэхтээх, теоретическэй билиилээх ыччат баар булуон баһарабын.

А. ГОГОЛЕВ.

Улуустаабы үөрэх уонна культура управлениеларын, информационнай-методическэй киин тэрийинилэринэн ытыллар

"АЛААС СИБЭККИЛЭРЭ-2002" УЛУУС ТАЛААННААХ ОБОЛОРУН КӨРҮҮ-КОНКУРС БАЛАҤЫАННЫАТА

Сыала-соруга:
— улуус талааннаах оболорун уонна уус-уран салаааччыларын үлэлэрин дьонго-сэргэбэ таһаары;
— репертуарга үлэни тутсары;
— сана талааннары норуокка таһаары, салгыы сайдалларыгар тирэх буолуу, көмөлөһүү;
— айар талааннары пропагандалааһын.
Көрүү усулуобуйата:
— конкурска 6-16 саастаах оболор кыттыыны ыллаллар;
— жанрдар: эстраднай, фольклор, үгүкүү.

Бытыы болдьоһо (манник уларыбат график быһытынан регионнарынан көрүү буолар):
Тохсунньу 24 күнэ — Хоптоботообу КЭК — Хоптобо, Одьулуун, Мугудай, Хайахсыт, Хадаар, Чакыр.
Тохсунньу 26 күнэ — Кытаанахтаабы СК — Арыылаах, Кытаанах, Бахсы, Алабар, Сылан.
Тохсунньу 29 күнэ — Хатылытаабы СК — Соловьёв, Болугур, Болонго.
Тохсунньу 31 күнэ — П.М.Решетников аатынан народнай театрга — Чурапчы салиэнньэтин оһоуолалара.

Наһараадалааһын: Гран-при, лауреаттар, дипломаннар (номинацияларынан).
Конкурс түмүгэ сайын "Обо көмүскэлин күнүгэр" "Көмүс кутаа" бырааһынныкка тахсар.
Сайаапкаларгытын тохсунньу 21 күнүгэр дизри үөрэх управлениетыгар 41-295, информационнай-методическэй киингэ 41-317 тел. түһэрэбит.

Тэрийэр бөлөх.

ЭРИЛИК ЭРИСТИН ТӨРӨӨБҮТЭ 100 СЫЛЫН КӨРСӨ УЛУУСТААҤЫ ОБО ДРАМАТИЧЕСКАЙ КОЛЛЕКТИВАРЫН КӨРҮҮ БАЛАҤЫАННЫАТА

Тэрийэллэр: улуустаабы культура уонна үөрэх управлениелара, информационнай-методическэй киин, П.М.Решетников аатынан народнай театр.

Сыала-соруга:
— обону кыра сааһыттан таатральнай искусствоа сыһыары;
— талааннары көрдөөһүн;
— оһоуолалар драмколлективтарын дьонго-сэргэбэ таһаары;
— оһоуолалар драмколлективтарын үлэлэрин сэргэхсити;
— репертуары байыты.

Усулуобуйата: конкурска оһоуолалар истэринэн тэриллибит обо драмколлективтара кыттыыны ыллаллар, 1 чаастаах таатральнай предствалениены, кыра кээмэйдээх спектакллары туруораллар, темата көнүл.

Сыаналанар: туруоруу уонна толоруу мастарыстыбалара, сценорафия, спектаклы уотунан-музыкканан кизгэтии, көстүүм.

Бытыы болдьохторо (көрүү регионнарынан ытыллар):

Олунньу 8 күнэ — Хайахсыттаабы СК — Хайахсыт, Чакыр, Хадаар, Хоптобо, Одьулуун.

Олунньу 15 күнэ — Чыаппаратаабы СК — Алабар, Бахсы, Мугудай, Төлей.

Олунньу 22 күнэ — Сыланнаабы СК — Сылан, Кытаанах, Арыылаах.

Кулун тутар 1 күнэ — Болонготообу СК — Болонго, Хатылы, Болугур, Соловьёв.

Кулун тутар 5 күнэ — Чурапчытаабы народнай театрга конкурс финала.

Наһараадалааһын: Гран — при, I, II, III миэстэлэр (номинацияларынан)

Сайаапкалары олунньу 1 күнүгэр дизри үөрэх управлениетыгар 41-295, информационнай-методическэй киингэ 41-317 тел. түһэрэбит.

Тэрийэр бөлөх.

АЛГЫСПЫТЫН АНЫЫБЫТ

(Е. С. Макаровка)

Ырыаларга ылланар,
тойуктарга туйуулар
Чурапчылыыр эбэккэбит
Килбэйээхтир киинигэр,
дьондойоохтуур саалыгар
Олохсуйан олорор,
Сырдатарга, сыдыайарга
Анаан-минээн үөрэммит,
Эдэр-чигиз сааһыттан
Идэтинэн үлэлиир,
Электр-уотун ситимин
Обус гынан сиппит,
Иһин сырдык лаампатын
Дьэһит айы сандарпыт,
Сэмээнэбис, эйаха
иһирэх тылбытын аныыбыт.

Айыһытын айыһынан,
Дьылба хааным айыһынан
Ол суостаах
түөрт уон биер сыллаахха
Ахсынны түптэлэс күнүгэр
Кырыалаах балаан иһигэр
Уол обо күн сириг көрбүккүн.

Сахалыы туомунан ол кизгэ

Саламаат обото сикэтиилэр,
Күннээби түбүктэн сынныанан
Утуйан букураан хаалаллар.
Хомолто быатыгар түүн үөһэ
Көмүлүөк оһохторо сууллаахтыыр,
Элээхий бабээрэ ытаахтыыр,
Маннайгы моһуогу көрөсөхтүүр.

Кыракий Гошабыт моһоло
Итинэн эрэ дьэ бүппэтэ,
Күһүөрү абыс ый сааһыгар
Кэбээйи сиригэр көсүһэр.
Сынаһа кэрийэр уолчаамыт
Аччыктаан ас сытын ылаахтыыр,
Холумтан үрдүттэн аһаары
Үрдүгэр сылааһы тардаахтыыр.

Ол эрэн дьылба хаан барахсан
Аһынар санаата баһыгар,
Элбэх да эрийи көрүстэр,
Этэннэ эргиллэн кэлээхтир.

Үөлээннээхтэриттэн хаалсыбакка,
Чэгиэн-чэбдик, доруобай
Буола кини улаатар,
Соһуруунан тэлэһиэр,

Күрэхтэһэр, үөрэнэр,
Үлэһит киһи буолан
Дойдугутар эргиллэр.

Дьыллар — хонуктар дииллэрэ
Чахчы кырдык буоллабы,
Алта уон сааскын туоллабыт,
Адам киһи аатырдабыт.

Баһарабыт эйэхэ
этэннэ буолууну,
Хаһан да ыалдыма, мөлтөөмө,
Оһонньор кырдыбыт дэтиимэ,
Боһоорон таяахтаах сылдыма.

Сэттэ уон сааскын ситэрээр,
Абыс уон сааскын аһаарар,
Тобус уон сааскын туолаар,
Сүүс сааскар сүйөөххүн
сүтэримээр.

Айан аргыһа,
суол доһоро буолангыт
Сабалин-амалы, ыйа-кэрдэ,
Вйөбүл-тирэх буола сырыт дизн
алгыспытын аныыбыт.

Чугас дьонун.

Улууспут умнулубат, бир киз туттар кинита П.К. Дьячковская төрөөбүтэ бу дьыл ахсынны ый 21 күнүгэр 100 сылын туолла.

Петр Кузьмич 1901 с. Хадаар нэһилиэгэр Тэкида алааска төрөөбүтэ. Абата Кузьма Петрович тулайыах, дыдангы киһи этэ. Кэлин орто ыал ахсааныгар киирэн нэһилиэгэр кинээс буолбута. Саха сиригэр Советскай былаас олохторун кытта 1918-1919 сс. сага былааска дьаам сүүрдэччинэн үлэлээбитэ. Хадаарга ревком тэриллэбитигэр чилиэнинэн таһыллан подразверсткага эти-арыны, Кыһыл Армияга сылаас таҥаһы хомуйууга күүскэ үлэли сырыттабына, 1921 с. ахсынныга бандьыттар дьизиттэн кэлэн илдьэннэр кыыллы кырбаан, ытан өлөрбүттэрэ.

Бизэс тулаайах хаалбыт оболортон Петр улаханнара этэ. Кини ити сыл абатын онугар рас-сылынай (хорохоот) буолта. Эмиэ Советскай былааска подразверсткага эти-арыны, итии таҥаһы, аты хомуйууга үлэлээн барбыта. Онуоха кыһамнытын иһин 10 муунта табаһынан, 20 хаа испиискэнэн биризмий-алэммитэ. Оччолорго бу улахан суолталааҕа. Ити үлэтинэн гражданскай сэрйи кыттылаабын быһытынан билиниллибитэ.

Советскай былаас кыайарын кытта Петр Кузьмич сага экономикай политикаҕа (НЭП-ка) сир түгэтигэр актыы-бынайдык кыттыбыта, кэлимсэ холбоһуктаа-һынга олобуран кулаагы кылаас быһытынан эһии, культурнай революцияны ытыгы кэмигэр 1927 с. нэһилиэк Советын депутатынан талыл-лыбыта. Маннайгы колхозтары тэрийиһэ кыт-тыны ылбыта. 1932 с.

Хадаарга тэриллэбит "Сага тэрилтэ" колхоз бырабыланынатын председателинэн быыбардаммыта. 1933 сылтан 1935 сыл олунньугар диэри Хадаар нэһилиэгин Советын исполкомун чилиэнинэн, үп секциятын салайааччы-тынан үлэлээбитэ.

1935 сылтан 1938 сылга диэри Хадаарга "III Интернационал" колхоз бырабыланынатын председателинэн ситиһилээх үлэтин иһин үс саастаах атыыр оҕуһунан биризмийэлэммитэ. Он-

Дьыллар уонна дьоннор

ҮТҮӨ ААТА УМНУЛУБАТ

тон кинини бу нэһилиэк Советын исполкомун председателинэн быыбардыллар. Оройуонга Советтар тэрийэр-маассабай үлэлэрин түмүгүнэн 1940 с. республикатаагы тыа хаһаайыстыбатын быыстапкатын кыттылааҕа буолбута.

1935 сыл сабаланы-тыгар Дирингэ сэттэ кылаастаах оскуола дьизитин тутуута сабаламмыта. Онно тутуу комитетын (стройком) председателин солбуйааччы буолан нэһилиэктертэн үбү хомуйар кассирынан үлэлээбитэ. Оскуола дьизэ абыс ый иһигэр тутулан бүтөн, үөрэх дьыла сабаланытыгар үлэҕэ киирбитэ. Ити үлэлэрин иһин Петр Кузьмич оройуонтан Грамота ыл-быта, пром-табаарынан биризмийэлэммитэ.

Сут-кураан, сэрйи сылларын ыарахан кэми-гэр ССКП райкома коммунист П.К.Дьячковскайы Амма (Болугур) нэһилиэгин Советын исполкомун председатели-нэн киллэрбитэ. Кини нэһилиэккэ собото-х коммунист этэ, нэһилиэннэ күчүмэбэй олохун тэти-гэ

үллэстибитэ. Нэһилиэк бизэс колхозтарын сүөһүлэрэ, дьон иитимнэ эстибэтин туһугар улахан сыратын биэрбитэ. Итиннэ тулаайах оҕолорго детдом, интернат аһыллылары-гар элбэхтик сүүрбүтэ-көппүтэ, үгүс тэрийэр үлэни ыппыта.

Сэрйи кэмигэр баста-кы өн 1943-1944 сс. ам-малар бурдугу үүнэри-гэ оройуонга баста-кы миэстани ылбыттара. 1943 с. Дмитров уонна Фрунзе ааттарынан кол-хозтар республикатаа-гы тыа хаһаайыстыбатын быыстапкатын кытты-лаахтара буолбуттара. Петр Кузьмич 1943-1944 сс. оройуоннаагы быы-стапкага кыттыбыта, 1944 с. ситиһилээх үлэтин иһин "Сага АССР 15 сы-ла" знагынан наҕараада-ламмыта.

Амма нэһилиэгэр 1944 с. үс чилиэннээх баста-кы партийнай груп-па баар буолбута, онно группорунан үлэлээби-тэ. Чилиэннэринэн дет-дом директора Захаров И.И. уонна селпо быра-быланынатын предсе-дателэ Архипов Е.А. эти-лэрэ. Бу группаттан партийнай тэрилтэ үөскээбитэ.

1944 сыл ахсын-нытыгар ССКП райкомун инструкторынан ананар. Манна кини партийнай үлэҕэ үчүгэй тэрийэр дьобурун көрдөрбүтэ. 1945 с. сэрйи кэмигэр килбизиннээх үлэтин иһин медалынан, 1947 с. "Бо-чуот Знага" орденынан наҕараадала-ламмыта, онон республикага сель-совет исполкомун пред-седателлэриттэн баста-кынан орден ылбыта.

Салгыы-1946 сылтан Хадаар, 1948 сылтан Ам-ма, 1953-1957 сс. Хада-ар Советтарын испол-комнарын председател-лэрэ. Бу дуоһунаска Ам-маҕа 1957 сылтан 1963 сылга пенсияҕа барыар, 62 сааһыгар диэри үлэ-лээбитэ. Бу кэлинги Со-вет исполкомун предсе-дателинэн үлэлээбит сылларыгар Мындабаа-йыга оҕо санаторийа, дет-сад аһыллыбыттара, сага кулууп тутулан үлэҕэ киллэрлибитэ.

Петр Кузьмич үлэти-гар ураты бэринии-лээбин кини көлө си-ир ото кэми сылларыгар кыһын райсовет сес-сияларыгар Мындабаа-йыттан Чурапчы сэ-лиэннэтигэр аҕыйа-а суохтук сатыы тахсара, эмиэ онук төннөрө кыт-

та көрдөрөр. Атаһынан кыанар киһи собото-х түгэнигэр күнүнэн кэлэ-рин-барарын кэпси-ил-лэр.

Пенсияҕа тахсан ба-ран саамай актыыбынай үлэ үөһүгэр сылдыбыт, үлэни эра билбит киһи таах олохуон санаата бу-олбатаҕа. Аммаҕа алта сыл почтальоннаабыта, оройуонга бастыг бэ-чээти таргатааччы уонна бэчээккэ сурутааччы быһытынан билибитэ, элбэх грамоталары, мах-тал суруктары ылбыта. Адаам Алааһын ферма-

рын председателлэрэ, оройуон Советын икки төгүллээх депутата, 15 сыл ССКП райкомун чи-лиэнэ, 10-тан тахса сыл-маннайгы сүһүөх парт-ийнай тэрилтэ секретара этэ. Өр сыллаах үлэтин устатыгар биридэ да сэм-элиир миэрэни ылба-таҕа.

Кини түөһүн, үөһэ ах-тыллыбыт наҕараадала-ры сэргэ, "Килбизиннээх үлэтин иһин. В.И.Ленин төрөөбүтэ 100 сылын бэ-лиэтээн", Улуу Кыайы 30, 40 сылларынан үбүлүйүнэй, "Үлэ вете-рана" медаллар кизгэ-тэллэрэ. Икки төгүл Саха АССР Верховнай Со-ветын Президиумун, элбэх төгүл ССКП райкомун бюротун уонна райсовет исполкомун Бочуотунай грамоталарынан бэлиэ-тэммитэ. Коммунисти-ческой үлэ ударнигы, 1985 с. оройуон бочуот-таах гражданынын аатта-ра ингэрлибитэ.

Петр Кузьмич кэргэ-нинин Мария Петровна-лын 62 сыл эйэлээхтик бииргэ олонор баран 1987 сыллаахха саас ый-ынан быысаһан кылгас кэмгэ ыалдыан өлбүттэ-рэ. Мария Петровна 79, Петр Кузьмич 86 сааста-рыгар. Көмүс уңуохта-рын кырдыар сааста-рыгар бүөбэйдээбит, көрбүт-харайбыт Мын-дабаайыга олонор собото-х кыыстары Акули-на Петровна уонна ай-махтара Хадаарга Кууһума сайылыгар уур-буттара.

П.К.Дьячковскай үтүө аата умнулубат.

С.АЛЕКСЕЕВ,
Россия
Журналистарын
союһун чилиэнэ.

Хаартыскаҕа:
П.К.Дьячковскай кэргэ-нинин Мария Петровна-лын 1983 сыллаахха.

Биһиги дьизэ кэргэн ытыктыыр, таптыыр киһибит - күндү кэргэ-ним, аҕабыт Николай Иванович ВАСИЛЬЕВ би-лигин баара буоллар 60 сааһын туолан бэлиэтиэ этэ...

Кини 1941 с. ах-сынны ый 16 күнүгэр Хоптоҕо нэһилиэгэр кол-хозтаах кэргэнигэр күн сирин көрбүтэ. Абата Иван Кузьмич сааһын ту-кары колхозка, ийэтэ Зера Николаевна тэри-л-гэ оҕуорастаан хары-тарын күүһүнэн үлэлээн-хамсаан сэттэ оҕону төрөтөн иитэн киһи-хара онгортон хаалларбыттара.

1942 сыллаах күһүнү биһиги улууска, ама, ким умнуой? Үс уу-кырбас кыра оболоох ыаллар колхозтарын кытары көһөрүүгэ Кэбээйи сир-игэр тийбиттэрэ. Олохто-

ох ыалга дьукаахтаһан инчэбэй тирбэҕэ бысты-батынан олонор ити ыарахан кэмнэри аһар-быттара. Көһөрүүттэн этэнгэ эргиллэн сэрйи кэннинээҕи кыаммат-түгэммэт кэм тэбиитигэр Николай оскуолаҕа хой-утаан, 1951 сыллаахха Диринг сэттэ кылаастаах оскуолатыгар нулевой кылааска үөрэнэ киир-битэ. Кэлин үлэли-үлэли Чурапчыга кизһэнги ос-куолаҕа үөрэнэн 1963 сыллаахха сити-хотуу аттестатын тулпуга. Үөрэххэ-билиигэ баҕала-ах эдэр киһи онон тохто-он хаалбатаҕа. 1967 сыл-лаахха Бүлүүтээҕи педу-чилищенэ бүтэрэн алын кылаас учууталын идэтин ылан, кэргэнинин Роза-лия Артемьевнаһын Ча-кыр абыс кылаастаах ос-куолатыгар педагогичес-

• Иһирэх тылынан

АХТАН-САНААН ААҤЫАҤЫН

кай үлэлэрин сабалаа-быттара. Николай Ивано-вич Магаданнаагы пе-динституту кэтэхтэн үөрэнэн 1977 сыллаахха бүтэрбитэ. Васильевтар букэм устата Диринг, Кы-таанах, Мырыла оскуо-лаларыгар үлэлээн ба-ран, ийэлэрин дойдугу-гар Таатта улуһун Чымы-каайытыгар көспүттэрэ. Манна Николай Ивано-вич оскуола директоры-нан, үгүс сылларга за-вухунан ситиһилээхтик үлэлээбитэ. Кэлин до-йдутун тардыта баһый-ан, 1987 сыл күһүнүттэн Чакыр ситэтэ суох орто

оскуолатыгар директо-рынан ананан кэлбитэ. Бу оскуолаҕа кини 1994 сыл алтынны ыйыгар 25 сыллаах педагогическай стаһынан бочуоттаах сынныалангга тахсыар диэри үлэлээбитэ. Кини диринг билиилээх, үлэ-гэ дьобурдаах, ирдэбиллээх учуутал быһытынан үөрэнээччилэрин ыт-кытабылларын ылбы-та. Үөрэтэр-итэр үлэтин спорду кытары алтыһы-нарбыта. Педучилищеҕа үөрэнэр сылларыгар тус-тууга Бүлүү куоратын чемпионунан буолбута, учууталлыр сылларыгар

тустуу секциятын үлэлэ-тэн үгүс ыччаты кизгэ-түһүлгэҕэ таһаарбыта. Кинилэр истэригэр ССРС спордун маастара буола ууммут Н.Матвеев, П. Сивцев, Е.Старостин ба-аллар. Кэлин дуобатынан дьарыктанан нэһилиэккэ итиэннэ улууска ытыл-лар күрэхтэһиилэргэ үгүстүк кыттыбыта.

Олохун үөрэтэр-интэр үлэҕэ анаабыт пе-дагог бу Орто дойдуга олонор ааспыт бэлиэти-нэн кини аатын ааттатар ыччаттара буолаллар. Кыһа Анастасия төрөппүттэрин туйаҕын хатаран учуутал идэтин баһылаата, Бүлүү улуһугар Бөтүгнээҕи орто оскуолаҕа алын кы-лаас учуутала, кыра уол-чаана Алеша алтатын ту-олан оскуола боруогун атылаата. Уола Ваня Ча-

кыр орто оскуолатыгар ахсыс кылааска үөрэнэр.

Күндү киһибит били-гин биһиги кэккэбитигэр суобун да иннигэр, кини-ни ытыктыыр-убаастыыр үгүс аймахтарбыт, доҕот-торбут баалларыттан биһиги астынабыт уонна түгэнинэн туһанан тап-талаах хаһыаппыт нөҥүө күнүтэ биһиэхэ күүс-көмө, өйөбүл буолар ха-ан-уруу аймахтарбыты-гар, үлэлээбит коллекти-выгар, доҕотторугар ула-хан махталбытын этэбит. Инникитин да кинилэр үтүө санаалара, амарах сыһааннара сөбүрээбэ-тин, дьоллоох-соргулаах олохтонуннар, үлэлэрэ ситиһилээх буолуохтун!

Полагей
ВАСИЛЬЕВА,
Чакыр.

Улууустаабы культура управлениета
Информационнай-методическай кини
Чурапчытаабы П.М.Решетников
народнай театр

УЛУУСТААБЫ ХОРОВОЙ КОЛЛЕКТИВТАРЫ КӨРҮҮ КҮРЭБИН БАЛАҢЫАННАТА

Ытыллар күнэ: кулун
утар 22 күнэ, 2002 сыл.

Ытыллар сирэ: П.М.
Решетников аатынан наро-
днай театр.

Сыала-сорука: улуууска
вокальной хоровой ырыа-
ны сайыннарыны, хоровой
коллективтар үлэлэрин
күүһүрдүү, репертуарнай
үлэни тупсарыны, тематичес-
кай хайыскалары кэргэтин,
толорор маастарыстыбаны
үрдэтин, оҕолору, ыччаты
вокальной хоровой искус-
ства уһуйуу, хормейстер-
дар үлэлэригэр болломтону
ууруу.

Күрэх усулуобуйата:

1. Атын дойдун, Рос-
сия, Саха сирин компози-
тордарын, самодетельнай
автордар вокальной хоро-
вой айымныларын толо-
руу.

2. Элбэх куоласка арах-
сар акапелла, хоровой ай-
ымнылар (3 куоластан
итэҕэлэ суох).

Ирдэниллэр:

1. Акапелла.
2. Классика.
3. Бэйэ талыта.

4. Ф.Гоголев мелодия-
тыгар "Ол мин дойдун, Чу-
рапчы" диэн ырыаны толо-
руу.

5. Тэрийэр комитетка
репертуарнай программа,
хормейстер, коллектив ан-
кетнай дааннайдар
түһэриллэр.

Наҕараадалааһын:

1. Гран-при.

2. 1-2 степеннээх лауре-
ат.

3. 1-2 степеннээх дип-
ломант.

4. "Бастың хормейс-
тер".

5. "Бастың акапелла".

6. "Бастың классичес-
кай айымны".

7. "Бастың аккомпаниа-
тор".

Тэрийэр комитет.

БИЛЛЭРИИЛЭР

П.М.Решетников аатынан Чурапчытаабы народнай
театр Саха Дьыл бырааһынныктарын кэмгэр ахсынны
31, тохсунньу 1,2,3 күннэригэр театр гардеробугар
үлэһиттэргэ наадыйар. Төлөбүр — дуоҕабар быһытынан
тута харчынан.

Үлэһит баалаахтар театрга кэлэн билсэргитигэр. Тел.
41-482.

Чурапчытаабы 5048 №-дээх Сбербаан кэлэн иһэр Саха
Дьылынан бары клиентэрин, уурдарааччыларын
эбэрдэлиир!

Үүнэр сылга пенсияларын Сбербаан нөҕүө
малаанчылар, уурдарааччылары уонна суһал пенсионнай
акладтар араас көрүнүгүгэр уурдарыан баалаахтары
улууустаабы пенсионнай управлениета сайабыллыа
бизэргитин санатар.

С.Сбербаан администрацията.

ДАЕМ В КРЕДИТ!

Магзин "Боотур" в связи с праздником Нового Года
даёт в кредит мяккую мебель, кухонные гарнитуры и
другие товары до 5 января 2002 г.

Спешите посетить нас!

Наш адрес: с. Чурапча, ул. Октябрьская, 57. Тел.
41-416.

КЭЛИҢ, КӨРҮҢ, АТЫЛАҤЫҢ!

"Ситим" маҕаһын Новосибирскайтан кэлбит манньк
табаардары атылыыр:

Бархат таҕас, өҥө араас — 1 м 277 солк.

Шифон, өҥө араас — 1 м 90 солк. үөһэ.

Креп, өҥө араас — 1 м 130 солк. үөһэ.

Көстүүм таҕаһын араас көрүнүгэ, өҥө араас — 1 м 165

солк. үөһэ.

Синдэс, фланель, бязь, тик, кирза, диагональ, подкла-
дочнай матырыйааллар, боолдьох, ковравай покрытие,
арнизтар уо.д.а.

Курустаал, таас, эмалированнай, пластмассовой иһит-
эр араастар, сыналара чөлүкү.

Саҥа Дьыллаабы елкалар, елка оонньуурдара, гир-
ляндалар.

Оҕо оонньуурдара.

Кинигэлэр.

Атах таастара.

100 л оцинкованнай уу бага, туалегнай биздэрэ, элект-
ро-табаардар.

Олоппостор, ороннор, кириэһилэ-ороннор, компь-
ютернай остуол, кухоннай остуол, сымнабас мизбэл набор-
а.

Биһиги адырыспыт: Чурапчы сэл. Карл Маркс уул. 23
№-рз. Тел. 42-542.

ЭБЭРДЭЛЛИБИТ!

Күндү убайбытын, быра-
алпытын, Саха Республика-
тын үтүөлээх ыраһын, улу-
устаабы киин балыһа те-
рапевтической отделение-
тын сэбиэдиссэйин КУЗЬ-
МИН Григорий Эдуардовичи
үлэ аҕардаах үбүлүүгүнэн
ис сүрээстэн сүгүрүйэн ту-
ран эбэрдэлиибит!

Бэйэҥ талан ылбыт врач
идэбин толору баһылабыт-
кынан, үтүө-мааны маҕыһынан, барыбытыгар ис-
тинг сыһыантынан астынабыт, кизин туттабыт,
маһтанабыт.

Күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны,
үрүн күн аһыгар баар бары үчүгэйи, уураабаат эр-
чими баҕарабыт, чугас дьонун сылаас таптаалара,
эйэбэс сыһыаннара, дьиз кэргэниҥ мэлдьитин үөрүү-
көтүү, үрдүктэн-үрдүк ситиһии араҕаччылаатын ди-
эн алыгыбыт.

Дьокуускайтан, Чурапчытан, Хатылыттан,
Мындабайыттан, Арылаахтан биригэ
төрөөбүттэрин, чугас айнахтарын.

Алтан чуораан арыстаах оҕо тымтык саастан
оскуолаба биригэ үөрэммит табаарыспытын, Чу-
рапчы сэлэһинээтин убаастанар ыал аҕа баһылыгын,
улууустаабы киин балыһа терапевтической отде-
лениетин сэбиэдиссэйин, СР үтүөлээх ыраһын КУЗЬ-
МИН Григорий Эдуардовичи олохтон орто амуруу-
нан — үбүлүүгүнэн истиһник эбэрдэлиибит!

Олох кэрэтин, киниэхэ тардыһыы күүһүн күннэтэ
түрүкүлүһү саамай гүманный идэлээх үлэҥ иһикти-
тин даһаны тахсыһылаах буоллун, бар дьонун мах-
тала мунуру билбэтин, күүскэр күүс элтин диэн а-
лыгыбыт. Тус бэйэбэр, дьиз кэргэнтэргэр туйгун до-
руобуйаны, дьолу-соргуну баҕарабыт.

Эбэрдэни кытта Чурапчы орто оскуолатын
биригэ бүтэрбиттэрин, кылааһын салайааччыта
А.Е. Гордеева.

Убаастабыллаах ветеранмытын, үһүн сылла-
ра кылаабынай инженеринэн үлэлээбит МАКАРОВ
Евгений Семеновичи 60 саасын туолбут өрөгөйдөөх
үбүлүүгүнэн истиһник эбэрдэлиибит!

Туйгун доруобуйаны, үһүн үйүн, дьиз кэргэнтэргэр
дьолу-соргуну баҕарабыт.

РЭС администрацията, цехкома, коллектива.

Бэйэбит үлэһитпитин ПАВЛОВ Василий Василь-
евичи 50 саасын туолбут үбүлүүгүнэн истиһник,
истиһник эбэрдэлиибит!

Үлэбэр үрдүк ситиһиһи, туйгун доруобуйаны,
дьоллоох олоху баҕарабыт.

РЭС администрацията, цехкома.

Убаастабыллаах ветеранмытын ЖЕРГИН Васи-
лий Николаевичи өр сыллаах үтүө суоһастаах
үлэһитин бочомтоох сынныланга тахсыбыккынан
эбэрдэлиибит!

Эйэбэс дьонун доруобуйаны, үһүн дьоллоох олоху
баҕарабыт.

РЭС администрацията, цехкома.

Күндү киһибитин, Чурапчытаабы интернат-ос-
куола тамтарун олохтообун, тыыл, педагогичес-
кай үлэ ветеранын, РСФСР үөрэтириитин туйгунун
СИДОРОВА Варвара Романовна 70 саасын туол-
буттун истиһник, истиһник эбэрдэлиибит!

Интернат-оскуола аһылыаһыттан 30-тан тах-
са сыл туюх баар сатабылыҥ, биллигин, сырабын
ыччаты иһитигэ, үөрэтиһигэ бизэрибитин. Эн иһин
иһинэн аастыт оҕолор республика араас мүннүктэ-
рыгар таһаарыһылаахтык үлэһитилэр, ийэ, аҕа, эбэ,
эйэ, ыһыр-бааччы ыал буолан олороллор. Кинилэр би-
лигин даһаны эйигин үтүө тыһынан ахталлар, саны-
ыллар. Биһиги онтон үөрэбит уонна кизин тутта-
быт.

Биһигэ кыһамныҥ, өйбүлүүҥ, истинг сыһыаныҥ
иһин төлөммөт изэстээһит. Эйэбэс үчүгэй доруо-
буйаны баҕарабыт, биһиги истинг махталбытынан,
сылаас сыһыанмытынан арыстанан үһүнүк олор
диэн алыгыбыт.

Сидоровтар, Больницкайдар, Барабанскайдар,
Новгородтар, Барбасытовтар.

Үөһэ Бүлүү улууһун Кэтик кэһилиэтин олохтооҕо

САВВИНА

Александра Саввична
ыарахан ыарыһтан өлбүтүнэн кыһыгар, улууустаабы ЗАГС
отделын сэбиэдиссэйигэр Оконешикова Ульяна
Ивановнага, кутуотугэр, тыа хаһаайыстыбатын
управлениетин начальнигар Оконешикова Ксенофонт
Федоровичка, кинилэр дьиз кэргэнтэригэр - дьирин
кутурбаммытын тиздэбит.

Улуус дьаһалтата,
тыа хаһаайыстыбатын управлениета.

ОГИБДД СООБЩАЕТ

"Противоугонная" па-
мятка для водителей или
как обезопасить "желез-
ного друга" от посяга-
тельств разного рода лю-
бителей прокатиться за
чужой счет:

1. Ни в коем случае не
оставляйте ключи в замке
зажигания.

2. Выходя из автомоби-
ля проверьте: блокированы
ли ее двери, т.е., нажаты все
кнопки.

3. Закройте форточки и
поднимите боковые стекла.

4. Хлопнув дверцей, не
забудьте повернуть ключ в
замочной скважине.

5. Хорошо благополу-
чливо позаботьтесь о без-
опасности транспортного
средства, установив проти-
воугонное устройство.

Таковые могут быть двухраз-
новидностей: механические
(устройство в виде скобы,
одевающееся одновременно
на на педали сцепления и
газа и закрывающееся на
замок; "штанга" или "костыль",
соединяющие между
собой руль и одну из педа-
лей; специальный меха-
низм, блокирующий короб-
ку передач) и электронные
(в цепи, к примеру, системы
зажигания делается разрыв
и устанавливается тумблер.
Цепь восстановится, а, сле-
довательно, двигатель заве-
дётся лишь в том случае,
когда этого пожелает сам
владелец транспортного
средства; различные систе-
мы звуковой сигнализации,
которые срабатывают при
открытии дверей, удара по
корпусу автомобиля или
разбитии стекла).

6. Лучший способ сохра-
нить транспорт в целости —
поставить его на автостоян-
ке. Если ее услуги вам не по
карману, паркуйте автома-
шину в людном, хорошо ос-
вещенном месте.

7. Ставя машину в гараж,
не уходите, не убедившись
лишний раз в прочность его
замков и залоров.

8. Если гараж железный,

неплохо иной раз устроить
ему наружный досмотр:
вполне может быть, что за-
дняя или боковая стенка
«автоубежища», с чьей-то
легкой руки, держится на
одном гвозде.

9. Отлучаясь даже на
минуту, старайтесь не остав-
лять в автомашине шапки,
куртки, кошельки — все то,
что может привлечь внима-
ние любителей дармовщин-
ки. И уж, конечно, не забы-
вайте в салоне водителей
права и документы, удосто-
веряющие вашу личность,
которые, оказавшись в не-
хороших руках, способны
сыграть с вами злую шутку.

Угнали.... куда бежать
и что делать:

1. Сохраняя выдержку и
спокойствие, опросите во-
дителей близстоящих тран-
спортных средств, возмож-
но, кто-то запомнил приме-
ты похитителей: орудовала
ли это группа или один че-
ловек, пол, национальность,
примерный рост, во что бы-
ли одеты.

2. Набирая номера теле-
фонов "02" (деж. часть
УВД) или "002" (деж. часть
ОГИБДД), подробнее инфор-
мируйте оператора о марке
и государственном регис-
трационном знаке угнанной
автомашины, о том, какие
документы находились в ав-
томашине на момент угона;
какое количество (в литрах)
горючего было в топливном
баке; постарайтесь назвать
приблизительное время уго-
на и примерное направле-
ние движения.

3. Не медлите с визитом
в УВД: в дежурной части вы
должны оставить заявление
об угоне, на основании ко-
торого будет возбуждено
уголовное дело и организо-
ван поиск транспортного
средства.

В. Г. ДРАГУНОВ,
начальник ОГИБДД
Чурапчинского УВД,
старший лейтенант
милиции.

ПРОДАЕМ

Теле-видео-аудио товары, бытовые техники
(производства Кореи, Японии). На все товары — гарантия.
Наш адрес: с. Чурапча, рынок "Куохара".

КӨННӨРҮҮ

Хаһыат ахсынны 20 күнүнээби нүөмэригэр үһүс
балаһага "Биллиилээх тустуук, тренер" диэн
матырыйаалга автор алһаһынан суруллубут киһи Макаров
Семен Петрович дэммитин Макаров Семен Прокопьевич
диэн көннөрөн аабыллыахтаах.

Тыыл, үлэ ветерана, хоту көһөрүллүү кыттыһылаар,
Хайахсыт кэһилиэтин олохтооҕо

ПОИСЕЕВ

Ион Гаврильевич

ыарахан ыарыһтан 82 сааһыгар өлбүтүнэн биригэ төрөөбүт
быраатыгар, сэрин, педагогическай үлэ ветераныгар,
Чурапчы сэлэһинээтин олохтооҕор, Поисеев Василий
Гаврильевичка дьирин кутурбаммытын тиздэбит.

Улууустаабы ветераннар сэбиэттэрэ.

Кэбээин улууһун олохтооҕо

УНАРОВ

Николай Николаевич

өлбүтүнэн биригэ төрөөбүт балтыгар, Чурапчы алын сүһүөх
оскуолатын учууталыгар Попова Мария Николаевнага, кини
ийэтигэр, балтыгар, саҕаһыгар дьирин кутурбаммытын
тиздэбит.

Дьокуускайтан, Хатастан, Чурапчытан Ноевтар
уонна кинилэр дьиз кэргэнтэрэ.

Редактор ПОПОВ Г.Г.

ААДЫРЫСЫҤ: 678670, Чурапчы сэл.

Карл Маркс уул. 26 "а".

ТЕЛЕФОННАРЫҤ:

редактор — 41-332, отделлар — 41-265.

E-mail: sanaoloh@churap.sakha.ru

Хаһыаты тэрийэччилэр: Саха Республикатын Правительства,
Улуус дьаһалтата, Редакция. Хаһыат сахалыы тыһынан
онтуорунуһукка, чэппиэргэ, субютага таһсар.
Хаһыат индекса: 54907

"Сага олох" редакционной-издательской холбоһуу.
Офсетнай бэчээт. Сакааһын №-рз 150. Тираж 2007.
21.12.2001 с. бэчээккэ бэриллиһэ.

Автор суругар этиллэр санаа редакция
позициятыгар мэлдьи сөп түбэһэр
буолбатах. Сурукка ыйааллар чахчылар
кырдыктаахтарыгар эппиэтинэһи
автор тус бэйэтэ сүгэр.